

Ajankohtaista tutkijapalveluista - News from Research Services, Marraskuu - November 2022

For English see below

Vuosi 2022 on ollut tutkijapalvelussa tapahtumarikas. Olemme ottaneet käyttöön sähköisen lupapalvelun, Fionan auditointi on valmistunut ja valtioneuvoston datahuoneen toiminta on käynnistynyt. Tutkimusaineistojen käyttö on yhä kasvussa.

Vuonna 2023 todennäköisesti voimaan tulevan tilastolainsäädännön odotetaan luovan parempia edellytyksiä tutkimusaineistojen hyödyntämiselle. Datahuonepilotin toivotaan mahdollistavan uusien tietolähteiden käyttöä tutkimuksessa laajemminkin. Fionassa käyttöön ovat tulossa tulosten pistotarkastukset ja mahdollisuus Linux-työasemien käyttöön.

Lähetä jatkossa käyttöluvhakemus sähköisessä lupapalvelussa

Tutkijapalveluissa on siirrytty sähköiseen käyttöluvhakemukseen. Lupapalveluun kirjaudutaan osoitteessa lupa.stat.fi. Palveluun tunnistaudutaan vahvalla tunnistaumisella (Suomi.fi, Haka, VirtuaaliEduGain).

Lupapalvelussa käyttöluvan hakija valitsee ensiksi tilattavat aineistot, esimerkiksi valmisaineiston tai räätälöitävän aineiston. Tämän jälkeen hakija pääsee täyttämään hakemusta. Lupapalvelussa on katalogi, jossa on listattu haettavissa olevat valmisaineistot ja palveluaineistot. Myös salassapito- ja etäkäyttösitoumuksia voi toimittaa palvelun kautta.

Tutustuthan lupapalvelun ohjeisiin:

- [Lupapalvelun ohje \(pdf\)](#)
- [Esimerkkihakemus \(pdf\)](#)

Valtiovarainministeriö uudistaa tilastolakia ja lakia Tilastokeskuksesta

Tilastokeskusta koskevan lainsäädännön uudistaminen on edennyt eduskunnan valiokuntien käsittelyyn. Lakimuutosten tavoitteena on mm. lisätä Tilastokeskuksen tehtäväksi tutkija- ja aineistopalvelu, sekä oikeus ottaa vastaan, käsitellä ja säilyttää aineistoja tutkijapalvelua varten.

Lakimuutosten odotetaan tulevan voimaan vuoden 2023 alusta.

Lisätietoja: [lakiesityksen käsittelytiedot eduskunnan sivuilla](#)

Datahuone perustettu

Datahuone on tietopohjaista päätöksentekoa edistävä yksikkö. Se on VATT:n itsenäinen yksikkö, joka toimii kiinteässä yhteistyössä Taloustieteen keskus Helsinki GSE:n ja Tilastokeskuksen kanssa. Datahuoneen tavoitteena on tuottaa ajantasaisia rekisteritietoja hyödyntävää aikaisempaa tarkempaa ja nopeatempoisempaa analyysiä yhteiskunnallisten ja poliittisten ratkaisuiden vaikutuksista. Tilastokeskus vastaa datahuoneen aineisto- ja tutkimusinfrastruktuurista, mm. toimittaa hankkeille aineistoja FIONAan ja uudistaa tiedonsiirtoprosesseja. Tilastokeskuksen datahuonetoiminto on sijoitettu tutkijapalveluihin.

Lisätietoja datahuoneesta: [Datahuone](#)

Hintamuutoksista tietoa marraskuun lopussa

Julkaisemme hinnaston vuodelle 2023 marraskuun loppuun mennessä. FIONAn osalta hinnoittelussa joudutaan huomioimaan vuosittaisten ylläpitokustannusten nousu.

Valtiovarainministeriön asetus Tilastokeskuksen suoritteiden maksullisuudesta vuodelle 2023 vahvistetaan joulukuun loppuun mennessä. Maksuasetus aiheuttanee muutoksia valmisaineistojen ja käyttöilupien hinnoitteluun. Tiedotamme muutoksista heti asetuksen valmistuttua.

Findatan määräyksen mukainen FIONAn auditointi valmistunut

FIONAn Findatan määräyksen mukainen auditointi saatiin päätökseen lokakuun 28.10.2022 ja FIONA on rekisteröity [Valviran toisiokäyttöympäristöjen rekisteriin](#). Findatan luvittamien aineistojen käyttö FIONAssa jatkuu siis normaalisti.

FIONAan on tulossa mahdollisuus käyttää Linux-koneita ja sitä kautta nykyistä XL:ää tehokkaampia koneita. Näitä ei kuitenkaan ehditty sisällyttää auditointiin. Linuxit voidaan ottaa käyttöön, kun ne ovat valmiina ja auditoitu. Alustava aikataulu on vuoden 2023 alussa riippuen auditoinnin etenemisestä.

Valmisaineistot

Valmisaineistotarjonta laajenee

Valmisaineistotarjonta on laajenemassa uudella EDUC_ESIPERUS-moduulilla, jossa on tiedot esi- ja peruskoulun oppilaista vuodesta 2020 lähtien. Aineistosta tulee lisätietoja, kun aineistoon voi hakea käyttöilupaa.

Vastaa Oikeusrekisterikeskuksen valmisaineistoon liittyvään kyselyyn

Oikeusrekisterikeskus selvittää kyselyllä, millaisia tarpeita käyttäjillä olisi oikeushallinnonalan tiedoista mahdollisesti muodostettavaan valmisaineistoon.

Vastaa kyselyyn: [ORK:n kysely valmisaineistosta](#)

Kysely on avoinna 30.11.2022 saakka. Oikeusrekisterikeskuksen ja Oikeusministeriön asiantuntijat käsittelevät vastaukset.

Valmisaineistojen päivitysaikataulu saatavilla verkkosivuilla

Tutkijapalveluiden verkkosivuilla on julkaisu valmisaineistojen päivitysaikataulu. Aikataulu on tällä hetkellä vuodelle 2022. Vuoden 2023 päivitysaikataulu julkaistaan myöhemmin.

[Tutustu päivitysaikatauluun \(xlsx\)](#)

Tutkijapalveluiden asiakaskyselyn tulokset

Tutkijapalveluiden asiakaskysely lähetettiin tutkijapalveluiden aineistojen ja mikrosimulointimallin käyttäjille. Kyselyyn vastasi 311 henkilöä, ja vastausprosentti oli noin 14. Vastajaat olivat melko

tyytyväisiä tutkijapalveluiden toimintaan. Tutkijapalveluiden aineistot koettiin hyödyllisiksi, ja myös valmisaineistovalikoiman laajuuteen ja sisältöön oltiin tyytyväisiä.

[Yhteenveto asiakaskyselyn tuloksista \(pdf\)](#)

Vastaathan palautekyselyyn toimeksiannon jälkeen

Tutkijapalveluiden toimeksiannon jälkeen asiakkaalle lähetetään palautekysely. Palautekysely lähetetään jokaisesta suomenkielisestä toimeksiannosta. Vastaattehan palautekyselyyn, saamme vastauksista arvokasta tietoa toiminnan kehittämiseen. Palautekyselyjen tuloksia käsitellään kuukausittain tutkijapalveluissa, ja niiden pohjalta tehdään parannuksia toimintaan.

Muistathan hakea hankkeelle jatkoaikaa ajoissa

Mikäli hankkeesi käyttöluupa on umpeutumassa pian, muistathan jättää jatkoaikahakemuksen hyvissä ajoin. Mikäli haet pelkästään jatkoaikaa ja/tai käyttäjämuutoksia, hakemus pääsee nopeampaan lupa-asioiden jonoon. Mikäli hakemuksella haetaan myös muutoksia aineistoon, hakemus menee haettavan aineiston mukaiseen jonoon.

Jatkoaikaa tai käyttäjämuutoksia koskevaa osuutta hakemuksesta ei voida käsitellä nopeutetusti, mutta jatkoaika ja/tai käyttäjälisäykset on mahdollista erottaa omaksi hakemuksekseen. Tällöin kummastakin hakemuksesta peritään erilliset käsittelymaksut.

FIONAn uloskirjautumisesta

FIONAsta voi kirjautua ulos joko vaihtoehdolla "disconnect", "sign out" tai "log out". Käyttäjän valitessa vaihtoehdon "disconnect" keskeneräisiä toimintoja ei lopeteta, vaan käyttäjä jää varaamaan koneelta resursseja (muistia). Huomaa, että tämä voi hidastaa muiden FIONA-projektin käyttäjien toimintaa.

Käyttäjän valitessa vaihtoehdon "sign out" keskeneräiset toiminnot lopetetaan ja käyttäjä kirjautuu aidosti ulos FIONA-projektilta, eikä jää varaamaan resursseja projektilta. "Sign out" -painike löytyy seuraavasti: Windows-käynnistysvalikko->hahmokuvake (vasemmalla alhaalla)->Sign out.

Mikäli käyttäjä on kirjattu ulos FIONAsta aikakatkaisun vuoksi ja hän painaa aikakatkaisunäkymässä olevaa "Log out" -painiketta, tämä vastaa hieman harhaanjohtavasti "disconnect" -uloskirjautumistapaa. Jos haluat aidosti kirjautua ulos projektiltasi aikakatkaisun jälkeen, sinun täytyy aluksi kirjautua takaisin sisään projektillesi ja kirjautua ulos "Sign out" -painikkeen kautta.

Syksyn vinkki

Kun teet hakemuksen lupapalvelussa, kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin. Näin vältty hakemuksen täydentämiseltä:

[Huomioita käyttöluulahakemuksen täyttämiseen \(pdf\)](#)

****

News from Research Services

2022 has been an eventful year for Research Services. We have moved to an electronic licensing service, the FIONA security audit has been completed and the Government Data Room has been set up. The use of research data continues to grow.

The statistical legislation likely to enter into force in 2023 is expected to create better conditions for the use of research data. It is anticipated that the pilot Data Room will enable the use of new data sources in research more widely. In Fiona, spot checks of results and the possibility of using Linux workstations will be introduced.

Submit your application via the electronic licensing service

Research Services have moved to an electronic license application. Log in to the licensing service at lupa.stat.fi. The service uses strong identification of the applicant (Suomi.fi, Haka, Virtu, EduGain).

In the licensing service, the applicant first selects the materials to be ordered, for example ready-made material or customizable material. After this the applicant fills out the application form. The permit service includes a catalog that lists the ready-made materials and service materials that can be applied for. Pledge of secrecy and remote access commitments can also be submitted through the service.

Please see the instructions for the licensing service:

[Instructions for licensing service \(pdf\)](#)

Ministry of Finance is amending the Statistics Act and the Statistics Finland Act

The reform of the legislation concerning Statistics Finland has progressed to the parliamentary committees. The aim of the legislative amendments is, among other things, to increase Statistics Finland's tasks to include researcher and data services, as well as to add the right to receive, process and store data for these services.

The amendments are expected to enter into force at the beginning of 2023.

Data Room established

The Data Room is a unit that promotes knowledge-based decision-making. It is an independent unit of VATT Institute for Economic Research, working in close cooperation with the Helsinki Centre for Economics GSE and Statistics Finland. The aim of the Data Room is to produce more accurate and faster analysis of the impact of social and political decisions, using up-to-date register data. Statistics Finland will be responsible for the data and research infrastructure of the Data Room, including the provision of data for projects in FIONA and the modernisation of the data transfer processes. Statistics Finland's Data Room function is maintained by Research Services.

For more information in Finnish on the Data Room: [Datahuone](#)

Information on price changes by the end of November

We will publish the 2023 prices by the end of November. For FIONA, pricing will have to take into account the increase in annual maintenance costs.

The Decree of the Ministry of Finance Concerning the Charge Criteria of the Performances of Statistics Finland for 2023 will be confirmed by the end of December. The new Decree is expected to introduce changes in the pricing of ready-made data and licenses. We will inform you about the changes after the regulation is finalized.

FIONA audit under the Findata regulation completed

The audit of FIONA's Findata regulation was completed on October 28th 2022 and FIONA has been registered in the register of secondary access platforms of Valvira. The use of Findata authorised data in FIONA will therefore continue as normal.

It will be possible to use Linux machines, and thus more powerful machines than the current XL-machines, in FIONA. However, these were not yet included in the current audit. and thus Linux-machines can be introduced once they are ready and audited. The indicative timeframe is early 2023, depending on the progress of the audit.

Ready-made datasets

The range of ready-made datasets is expanding

The range of ready-made materials is being extended with the new EDUC_ESIPERUS module, which contains data on pre-primary and primary school pupils from 2020 onwards. More information will be available when the license for the material can be applied for.

Survey on the ready-made data of the Legal Register Centre

The Legal Register Centre is conducting a short survey to find out the needs of users of data with regards to the possible creation of a new ready-made database of judicial data.

The questionnaire is only available in Finnish, but please answer it if possible:
[the ORK's questionnaire on the ready-made data](#)

The survey is open until 30.11.2022. Responses will be processed by experts from the Legal Register Centre and the Ministry of Justice.

The schedule for updating the ready-made material is available on the website

The schedule for updating ready-made material is available on the Research Services website. The schedule is currently for 2022, the updated schedule for 2023 will be published later.

[See the update schedule \(xlsx\)](#)

Results of the Research Services customer survey

A customer survey was sent to users of data from Research Services and the microsimulation model. A total of 311 people responded to the survey, with a response rate of around 14%. Respondents were fairly satisfied with the services provided by the Research Services. Services were perceived as useful, and the range and content of the ready-made materials were also satisfactory.

[Summary of the results of the customer survey \(pdf\)](#)

Remember to apply for an extension in good time

If your project's license is due to expire soon but the project is still ongoing, remember to apply for an extension in good time. If you are only applying for an extension and/or user changes, your application will be placed in a faster queue for permits. If the application also requests changes to the material, the application will go to the queue corresponding to the material requested.

The part of the application that is for a continuation period or user changes cannot be fast-tracked, but it is possible to separate the continuation period and/or user changes into their own application. In this case, separate processing fees will be charged for each application.

It's possible to disconnect or sign out from FIONA

You can sign out from FIONA either by choosing "disconnect", "sign out" or "log out".

If you choose "disconnect" ongoing functions will not be terminated and you will continue to reserve resources (memory) from your FIONA-project. Please be aware that this can slow down the usability of FIONA for possible other users in your project.

Signing out can be done by clicking the Windows startup menu->character icon (down left)->Sign out. By this method you will be fully signed out from your project and you will not continue to reserve resources from your project.

Please also note that if you have been disconnect from FIONA due to inactivity and you press the "Log out" -button in the disconnection view, this only means that you've been disconnected from your project. If you want to fully sign out from your project after inactivity you have to first log back into your project and then sign out by using the Sign out button in the Windows start up menu.

Tip of the autumn

When you apply for a permit through the licensing service, pay attention to the following. This will help you avoid having to re submit the application:

[To be considered when filling in an application for a licensce \(pdf\)](#)